

Aile Yapısı ve Toplumsal Cinsiyet Rollerini Bağlamında Ayşe Kulin'in "Adı: Aylin" İsimli Romanının Değerlendirilmesi

An Evaluation of Ayşe Kulin's Novel "Adı: Aylin" in the Context of Family Structure and Gender Roles

Cansu DURSUN ÇİRCİ**

 0000-0001-7961-2701

Özge ZEYBEKOĞLU AKBAŞ†*

 0000-0003-0407-5774

MAKALE BİLGİSİ

Başvuru: 28. 02. 2023
Düzeltilme Talebi: 14. 03. 2023
Son Düzeltilme: 23. 03. 2023
Kabul: 24. 03. 2023
Online Yayın: 15. 04. 2023

Anahtar Kelimeler:

Edebiyat Sosyolojisi
Aile
Kadın
Toplumsal Cinsiyet
Roman

ÖZ

Toplumun en temel birimi, yapı taşı olarak kabul edilen aile, evrensel bir kurum olmakla birlikte toplumlara, kültürlerle ve dönemlere göre farklılık gösterebilmektedir. Özellikle günümüzün hızla değişen, dönüşen toplumlarında aile kurumu bu değişim sürecinden oldukça etkilenmektedir. Sosyolojik alan yazında sıklıkla ailenin toplumsal bir kurum olma özelliğine vurgu yapılmakta ve değişen, dönüşen, farklılaşan işlevleri tartışılmaktadır. Toplumsal bir kurum olarak ailenin en önemli işlevlerinden biri hiç şüphesiz topluma yeni katılan üyelere, toplumun değer ve normları öğretilerek, aktararak onların toplumsallaşmasını sağlamaktır. Bu süreçte aile yapısı içerisinde edinilmesi beklenen değerlerden biri de bireylerin kadın ya da erkek olmaları nedeniyle nasıl davranmaları gerektiğinin sınırlarını çizen toplumsal cinsiyet rolleridir. Alan yazında toplumsal cinsiyet rollerinin özellikle toplumsal yaşam, aile yapısı ve evlilik yaşamına ilişkin rollerde farklılıklar gösterdiğinin altı çizilmektedir. Toplumsal yaşama ilişkin tüm bu unsurlar ve değişim boyutları, toplumsal yaşamın bir yansıması olarak karşımıza çıkan edebi eserlerde sıklıkla işlenen, vurgulanan konular arasında yer almaktadır. Edebi eser türlerinden ilk akla gelen roman türünde toplumsal yaşamda bireylerin ya da ailelerin başından geçen ya da geçme ihtimali olan olaylar aktarılırken toplumsal yapıya ilişkin sosyo-kültürel değerlerin yansıtıldığı görülmektedir. Buradan hareketle çalışmada, Ayşe Kulin'in kaleme aldığı ve 1997 yılında yayımlanan "Adı: Aylin" adlı biyografik romanı, Türkiye'deki sosyo-kültürel değişmelerin özellikle aile yapısı, evlilik, kadın ve toplumsal cinsiyet rolleri bağlamında değerlendirilmesi amacıyla içerik açısından analiz edilerek, nitel bir çalışma gerçekleştirilmektedir. Romanda Aylin karakteri geleneksel sınırlar içerisinde modern bir yaşam tarzı sürdürmeye çalışırken hem özel hem de kamusal alanda görünür olma çabasıyla sosyo-kültürel değişme sürecinde özellikle kadınların farklılaşan, çeşitlenen toplumsal cinsiyet rolleri konusuna gönderme yapmaktadır.

*1Yazar İletişim/ Corresponding Author: Cansu Dursun Çirci (Doktora Öğrencisi), Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye ✉ cansu1@gmail.com

*2 Özge Zeybekoğlu Akbaş (Dr. Öğr. Üyesi), Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Antalya, Türkiye
✉ ozgezeybekoglu@akdeniz.edu.tr

Kaynak Gösterimi/ Citing This Article: Dursun Çirci, C. ve Zeybekoğlu Akbaş, Ö. (2023). Aile yapısı ve toplumsal cinsiyet rollerini bağlamında Ayşe Kulin'in "Adı: Aylin" isimli romanının değerlendirilmesi. *Sosyolojik Bağlam Dergisi*, 4(1), 32-50. doi:10.52108/2757-5942.4.1.3